

Scholengemeenschap Markenhage, Daltonschool voor mavo, havo en vwo, met cultuurklassen. Alexander Vos
Aan minister van OCW, mevrouw J. Bussemaker
Breda, 20 november 2012

In De Wereld Draait Door, afgelopen vrijdag 16 november: minister van onderwijs, cultuur en wetenschap, mevrouw Bussemaker vertelt enthousiast dat zij het allergrootste subsidiebedrag van 167 miljoen mag toekennen voor wetenschappelijk onderzoek. Prachtig nieuws!

*Als VO docent kunstvakken, CKV en KCV, denk ik: 'met het wetsvoorstel havo – vwo, waar mevrouw Bussemaker verantwoordelijk voor is, waar in voorgesteld wordt om CKV af te schaffen, hebben straks ongeveer 1500 docenten geen werk meer'. Gelukkig heeft professor Robbert Dijkgraaf in zijn DWDD televisiecollege, afgelopen vrijdag, **over het allerkleinste**, plaats voor kunst en cultuur door een aantal keren kunstenaars te noemen en te roemen als Johannes Vermeer en gebruikt hij filmpjes van onder anderen Monty Python om zijn college te verduidelijken. Beelden maken een ingewikkelde theorie voorstelbaar. Met multimedia en animatie worden processen inzichtelijk gemaakt. 'Investeren in Wetenschap, Kunst en Cultuur draagt er toe bij dat Nederland tot de wereldtop kan behoren'.*

*Op maandag 29 oktober ontving kunstenaar Marlene Dumas uit handen van Halbe Zijlstra de Vermeerprijs. Marlene Dumas hoort bij de wereldtop en is een superster van de beeldende kunst. De prijs is de staatsprijs voor de kunsten. Marlene Dumas noemde bij het in ontvangst nemen van de prijs als punt 1 dat het wetsvoorstel om kunst en cultuurvakken in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs vrijwel af te schaffen, niet aangenomen zou moeten worden! Met '**Jij kunt niet de top eren, als jij de basis niet waardeert!**' besluit Dumas haar dankwoord. Het geldbedrag van 100.000 euro, dat bij de hoogste cultuurprijs hoort, schenkt zij aan De Ateliers.*

Op scholengemeenschap Markenhage (Daltonschool met mavo, havo en vwo, Breda), wordt momenteel 11 uur CKV en KCV (atheneum) per week gegeven aan 6 klassen. In de onderbouw biedt Markenhage 6 kunstvakken aan: beeldend, muziek, drama, dans, vormgeving & techniek, en beeld & geluid. Markenhage heeft twee cultuurklassen: atelierklassen en podiumklassen in de drie leerjaren van de onderbouw. **Als docent kunstvakken en voorzitter van de vaksectie CV (Cultuur Vakken) ben ik trots op de manier waarop we op Markenhage gelegenheid hebben gehad om het cultuurprofiel vorm te geven in de afgelopen 8 jaar en het cultuurprofiel in te vullen.** CKV en KCV maakt deel uit van de leerlijn cultuuronderwijs.

Als het wetsvoorstel wordt aangenomen wordt in schooljaar 2014 – 2015 voor de laatste keer CKV gegeven. Na 16 jaar aaneengesloten CKV lessen ontwikkelen, voorbereiden, doceren, houdt het (voor mij) op. Als CKV wordt afgeschaft verliezen op Markenhage drie CKV docenten uren in 2015. Op iedere VO school van ca. 646 scholen wordt CKV gegeven. Landelijk worden heel veel lesuren ingeleverd en daarmee formatie en banen in het VO cultuuronderwijs. We weten nog niet wat het alternatief wordt. We weten wel, uit het wetsvoorstel, dat voor een aanpassing van een kleine groep havo leerlingen met het Cultuur en Maatschappij profiel, waar wiskunde een verplicht vak moet worden, een hele grote groep leerlingen (316.700 leerlingen havo en vwo in 2011, uit kerncijfers OCW) veel CKV lesuren moet inleveren. Voor alle leerlingen havo en vwo houdt na leerjaar 3 cultuuronderwijs op, behalve voor leerlingen die een kunstvak als examenvak kunnen kiezen.

De directie van Markenhage deelt op 10 oktober mee op hoofdlijnen het volgende standpunt te delen:

1: Behoud van het vak ckv (kcv) als verplicht vak voor alle leerlingen in de bovenbouw van havo en vwo.

2: Behoud van een reële keuzemogelijkheid voor leerlingen om een kunstvak te kiezen op havo in het profiel Cultuur en Maatschappij.

De directie van cultuurschool Markenhage heeft bovendien, als een van de weinige VO scholen in Breda, eerder, gekozen voor het aanschaffen van de nieuwe (blauwe) cultuurkaart omdat zij het belang inziet van cultuurparticipatie door leerlingen en te investeren in CKV omdat het de enige mogelijkheid vormt om alle leerlingen van de bovenbouw havo en vwo te stimuleren tot cultuurdeelname. Deze keuze past binnen haar visie op cultuuronderwijs en belang dat wij hechten aan de doorlopende leerlijn cultuur.

Op Markenhage wordt in het profiel Cultuur en Maatschappij in het vrije deel ook wiskunde A aangeboden, 320 SBU, verplicht examenvak (dit wordt wiskunde C als de wetswijziging doorgaat).

- Niet op alle VO scholen wordt wiskunde in het vrije deel aangeboden in het C&M profiel.

- Wanneer van alle vakken van het gemeenschappelijke deel – waarin CKV – (totaal 1400 SBU) en vakken van het profieldeel (tweede vreemde taal, aardrijkskunde, geschiedenis, economie, MAW, tekenen of muziek)

worden opgeteld blijkt het voor leerlingen met een C&M profiel goed mogelijk te zijn om met CKV, wiskunde als examenvak te kunnen doen!

Waarom wil de minister, als wiskunde volgens de norm SBU al lang gekozen kan worden in het C&M profiel (samen met CKV), de wet wijzigen en CKV afschaffen voor alle havo en atheneum leerlingen?

Volgens mijn goede collega wiskunde betekent het verplicht stellen van wiskunde aan leerlingen van de havo die C&M kiezen dat bij tegenvallende examenresultaten in 2017 de norm naar beneden wordt bijgesteld en het beoogde wiskunde niveau alsnog devalueert.

Gelukkig zijn er lichtpuntjes te lezen in het regeerakkoord Rutte 2. (Uit: NRC special van 5 november 2012, het complete regeerakkoord ontleed): Blz. 10 en 11: *'Als Nederland wil concurreren met gelijksoortige kenniseconomieën, moet het niveau van het onderwijs omhoog. De wens om tot de mondiale top vijf te behoren, is door de hele Tweede Kamer onderschreven. De vraag is echter of het nieuwe kabinet genoeg investeert in het onderwijs...'* - **Kunst en cultuur: Kunst en cultuur zijn van grote waarde voor de samenleving. Nederland heeft een naam hoog te houden in kunst en cultuur. Nederlandse ontwerpers, modemakers, dj's en architecten veroveren de wereld. Beeldende kunst, dans, opera en musicals trekken een groot publiek. Instellingen en kunstenaars ontpoppen zich als cultureel ondernemer en boren nieuw publiek aan. Het overheidsbeleid richt zich vooral op een sterke basisinfrastructuur, talentontwikkeling en internationale bekendheid van onze topkunst. - De cultuurkaart CJP voor jongeren blijft behouden. Culturele instellingen richten hun educatie op deze groepen (PvdA).** - Talentontwikkeling wordt gestimuleerd via het Fonds voor de podiumkunsten en cultuureducatie. - Gesubsidieerde culturele instellingen hanteren de Code culturele diversiteit. **Het onderwijs en de cultuursector bundelen krachten ten behoeve van cultuureducatie in het basis- en voorgezet onderwijs.**

Op Markenhage hebben we in alle lessen CKV leerlingen laten deelnemen aan Breda Photo 'Homo Empathicus' met bezoek aan de tentoonstelling en het maken van een verslag en met deelname aan Breda Photo Junior. Leerlingen van cultuurschool Markenhage hebben nu twee keer achter elkaar de eerste prijs gewonnen met een serie foto's; dit jaar: 'Ben jij wel zoals ik jou zie?' (reportage in novembernummer van Digifoto Pro 3.2012). Als docent tweede fase beeldende vakken, CKV en KCV en docent tekenen aan de atelierklassen op Markenhage volg ik uit persoonlijke interesse de actualiteit op de voet. Veel nieuwe films zie ik in de bioscoop. Ik bezoek concerten en theater. Tentoonstellingen: Breda Photo, Stedelijk Museum Amsterdam, Van Eyck in Boijmans van Beuningen, Anish Kapoor in De Pont, Design Academy Eindhoven. Per jaar bezoeken 20.000 scholieren museum MOTI in Breda, veelal aangestuurd door CKV opdrachten. Tijdens de Museum Nacht in Amsterdam bezocht ik musea met in mijn achterhoofd informatie te verzamelen voor mijn lessen CKV en KCV. Tijdens de museumnacht zie je heel veel jonge mensen. Ze bezoeken niet alleen de hippe feestjes met Dj's en popbandjes, maar ook de Hollandse Schouwburg en 'Onze Lieve Heer op Zolder'. Ik vraag me af of de lessen CKV en KCV niet bijgedragen hebben aan de grote aantallen jonge bezoekers die deelnemen aan cultuur, landelijk en tijdens de museumnacht. Mijn 11 collega's cultuur vakken zijn net zo bevoegen en actief; ze inspireren leerlingen; ze nemen leerlingen mee naar tentoonstellingen en voorstellingen. Ik voel me nuttig als docent CKV en KCV. Ik geef cultuur door aan volgende generaties. CKV docenten in Nederland stimuleren samen ongeveer 316.700 leerlingen havo en vwo om aan ca. 2,2 miljoen culturele activiteiten deel te nemen!

Met CKV en KCV lessen draagt het VO onderwijs voor een belangrijk deel bij aan vier culturele competenties: receptief vermogen, reflectief vermogen, analyserend vermogen en creërend vermogen, en aan een competentie waarin alle competenties samen komen: vermogen tot presenteren (de leerlingen kunnen cultuuruitingen van zichzelf en anderen presenteren en toelichten). Juist voor leerlingen in de bovenbouw is dit van groot belang voor hun ontwikkeling.

Met het afschaffen van CKV houdt de leerlijn culturele competenties op na leerjaar 3 in de onderbouw terwijl nieuwe modellen ontwikkeld worden (Cultuur in de Spiegel) om juist leerlijnen door te trekken en te verbeteren tot in de bovenbouw. Ik pleit vurig voor het behoud van CKV in de tweede fase havo en vwo.

Hoe gaat u, minister mevrouw Bussemaker het voorstel van het vorige kabinet uitwerken?

Met vriendelijke groet,
Alexander Vos

Voorzitter vaksectie kunstvakken, SG Markenhage, Breda

(3/3 bijlage)

Bijlage / bronnen:

Elsevier: donderdag 15 november 2012 07:54

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft **167 miljoen euro** vrijgemaakt voor wetenschappelijk onderzoek. Het geld gaat naar zes onderzoeksteams van topwetenschappers aan diverse universiteiten. Het is voor het eerst sinds 1998 dat het Rijk zo'n groot bedrag investeert in Wetenschappelijk onderzoek. De komende tien jaar gaan zes wetenschappelijke teams zich richten op onder meer kankeronderzoek, nanotechnologie, breinonderzoek en natuurkundig onderzoek.

Wereldtop: Minister van OCW Jet Bussemaker (PvdA) hoopt met de investering 'onderzoek te stimuleren dat tot de wereldtop behoort of de potentie ervoor heeft'.

bron: Kerncijfers 2007-2011 PDF document | 251 pagina's | 2,9 MB (Jaarverslag | 16-05-2012 | OCW)

Leerlingen in	2007	2008	2009	2010	2011	Leerlingen in 2011 x 1000
havo	145,3	145,7	149,4	151,2	152,9	152.900
vwo	161,2	164,4	163,7	164,7	163,8	163.800

Totaal : havo en vwo leerlingen in 2011: 316.700 op 646 VO scholen (gemeenschappen) in Nederland

Invoering (VO Raad, 14 november 2012) <http://www.vo-raad.nl/dossiers/havo-vwo>
(onderaan, letterlijk citaat):

'Het wetsvoorstel moet eerst door de Tweede en Eerste Kamer dient te worden goedgekeurd. Ook zal het nieuwe vak nog ontwikkeld moeten worden. De beoogde landelijke invoerdatum is daarom pas in 2015. Dat betekent dat vanaf augustus 2015 alle leerlingen in havo 4 verplicht het vak wiskunde volgen. De eerste examens wiskunde C voor het havo zijn in 2017.

Wel waarschuwt de VO-raad dat het wetsvoorstel er niet toe mag leiden dat vorming, waaronder culturele vorming, minder belangrijk wordt en dat de nadruk teveel komt te liggen op wiskunde. Scholen vinden aandacht voor vorming essentieel voor de ontwikkeling van leerlingen'.
